

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної студентської науково-практичної
конференції**

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО
ПІСЛЯЗБИРАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА МАРКЕТИНГУ
ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ**

Мелітополь, 2019

Оргкомітет конференції:

Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP)

Терновський В.О. - заступник менеджера проекту
Кюрчев В. М. - д.т.н., професор, ректор ТДАТУ
Надикто В. Т. - д.т.н., професор, проректор з НР
Ломейко О. П. - доцент, к.т.н., проректор з НПП

Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія»:

Подшивалов Г.В. - голова організації
Сухаренко О.І. - консультант по роботі з ЗВО

Кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи ТДАТУ:

Прісс О. П., д.т.н., професор	Сердюк М. Є., д.т.н., професор
Жукова В. Ф., к.с.-г.н., доцент	Кулик А. С., к.т.н., ст. викладач
Гапріндашвілі Н. А., к.с.-г.н., доцент	Сухаренко О. І., к.с.-г.н., доцент
Здоровцева Л. Н., к.б.н., доцент	Кюрчева Л. Н., к.с.-г.н., доцент

Кафедра маркетингу ТДАТУ:

Легеза Д.Г., д.е.н., професор	Олексенко Р.І., д.ф.н., професор к-ри
Нехай В.В., к.е.н., доцент кафедри	Колокольчикова І.В., к.е.н., доцент
Серських Н.С., к.е.н., доцент	Шквиря Н.О., к.е.н., доцент
Куліш Т.В., к.е.н., доцент	Арестенко Т.В., к.е.н., доцент
Коноваленко А.С., к.е.н., доцент	Вертегел С.Я., ст. викладач

Сучасні підходи до післязбиральних технологій та маркетингу плодоовочевої продукції: матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції, м. Мелітополь, 2019 р. - Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Lux», 2019. – 265 с.

Міжвузівська студентська науково-практична конференція «Сучасні підходи до післязбиральних технологій та маркетингу плодоовочевої продукції» проводиться з метою обміну досвідом та висвітлення нових теоретичних та практичних результатів щодо застосування сучасних інноваційних технологій в агропромисловому комплексі із залученням студентів до науко-практичної діяльності та стимулюванню і підтримки наукової діяльності молоді. Результатом конференції є обговорення нових наукових і практичних результатів, оцінка застосування сучасних технологій, обмін думками та пошук нових пріоритетних напрямків наукових досліджень, встановлення та розвиток нових контактів у сфері наукового співробітництва між навчальними закладами, підприємствами України, впровадження нових наукових розробок (бізнес контакти), залучення молодих науковців до розробки актуальних напрямків наукових досліджень.

Зміст матеріалів міжнародної студентської науково-практичної конференції є точкою зору авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Канади.

UHBDP
Український проект
бізнес розвитку плодоовочівництва

Canada **MEDA**

Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP) фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA). MEDA співпрацює з Ізраїльським агентством міжнародного співробітництва (MASHAV) та міжнародними сервісними компаніями з метою надання технічної підтримки.

Ukraine Horticulture Business Development Project (UHBDP) is funded by Global Affairs Canada (GAC), co-financed and implemented by Mennonite Economic Development Associates (MEDA). MEDA has partnered with Israel's Agency for International Development Cooperation (MASHAV) and international service providers to deliver technical assistance.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЇ ОХОЛОДЖЕННЯ І ЗБЕРІГАННЯ ПЛЮДІВ ТА ОВОЧІВ

Зміни вмісту аскорбінової кислоти у плодово-ягідній замороженій суміші Бартиш Д. І., Сердюк М. Є.	8
Вплив розчинів нанометалів на інтенсивність дихання при зберіганні плодів груші Караулова С. С., Сердюк М. Є.	15
Вплив обробки екзогенними антиоксидантами на якість плодів томата при зберіганні Онопченко Н.В., Жукова В.Ф.	20
Сучасні підходи зберігання плодоовочевої продукції Акімова А.О., Грицина М.С., Біліченко О.С.	24
Перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку виробництва овочевої продукції Іваськевич М. В., Горбатюк В. С., Бобровська Н. В.	27
Післязбиральні зміни у свіжій зелені коріандру Нестеров Ю.Ю., Прісс О.П.	31
Тенденції інноваційного розвитку галузі овочівництва в Україні Чегурко Н.О., Смирнова Н.В.	34
Технологія зберігання гарбуза із застосуванням природних фенольних сполук Здоровцева Л.М., Майборода Д.О., Міліч В.О., Душина М.А., Якубовська В.В.	40
Динаміка зміни маси ягід чорної смородини під час зберігання Коляденко В. В., Сердюк М. Є.	46

СЕКЦІЯ 2. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ПЕРЕРОБКИ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Перспективи розширення асортименту продуктів переробки грибів із підвищеною біологічною цінністю Бандура І. І., Кулик А. С., Макогон С. В., Орлова Т. Ю., Севастьянович О.С.	51
Використання грибних полісахаридів у технології страв функціонального призначення Сокот О. Є., Бандура І.І., Кулик А.С.	57
Розробка рецептури натурального мармеладу з персиків Степаненко В., Новікова Х., Бандура І. І., Кулик А. С.	60

Розробка нового виду заморожених напоїв на основі сливового соку Карнаушенко В.В., Григоренко О.В.	64
СЕКЦІЯ 3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ХАРЧОВОЇ СИРОВИНИ ТА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Переваги впровадження цукрового сорго. Напрямки вирощування та готова продукція Коваленко О.А., Хоменко А.К.	70
Визначення придатності сортів черешні середнього терміну досягання до заморожування за величиною втрати соку Індік В. С., Іванова І. Є., Сердюк М. Є.	74
Вплив гібридного складу на урожайність, показники якості та товарності плодів огірка на півдні України Кобіцька В.П., Каращук Г.В.	79
Нішеві культури вирощування екзотики в Україні Бойко О.А., Коваль П.О., Кузьома В.В.	84
Переваги та недоліки генетично модифікованої овочевої продукції Олейніченко К.О., Цимбалюк К.О., Біліченко О.С.	87
Швидка заморозка продукції плодоовочівництва Архипов Я.О., Волков М.О., Павлюк С.І.	91
Впровадження інноваційних технологій вирощування плодоовочевої продукції в контексті покращення її якості Яковлев Д.Р., Дідур Г.І.	94
Вплив передпосівної обробки насіння металохелатним комплексом германію на початкові стадії розвитку пшениці озимої Садовенко С.С., Люлька А.С., Песарогло О.Г.	98
Влияние биопрепарата германия на основе микроводоросли <i>Chlorella vulgaris</i> на всхожесть и развитие семян высших растений Чернега К.В., Маріна О.В., Песарогло О.Г.	102
Вплив комплексів германію та кобальту при вирощуванні пшениці озимої в умовах півдня України Черемуха Д.О., Грабарчук А.О., Песарогло О.Г.	108
Розробка адаптивних технологій вирощування гороху в умовах півдня України з метою покращення якості харчової сировини Ковшаківа Т.С., Аверчев О.В., Онищенко О.В.	112
Дослідження сучасних умов зберігання фруктів та овочів у сховищах Алещенко Л.О., Кириченко Н.В., Жосан Г.В.	115

СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК СИРОВИНИ ТА ТОВАРНОЇ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Сучасні логістичні технології при поставці плодоовочевої продукції Буганов О.В., Волосюк В.	120
Використання SRM-систем для оптимізації ланцюгів постачання сировини Ендрес в. С., Волосюк В.	123
Сучасні вимоги до логістичного забезпечення постачань сировини та товарної плодоовочевої продукції Кацак О., Нехай В.	126
Особливості просування плодоовочевої продукції Кашуба Н., Арестенко Т.	129
Логістичні ланцюги постачання плодоовочевої продукції Чабаненко О., Вишневська О.	132
Особливості розподільчої логістики овочів у торговельних мережах Кротюк К., Галат Л.	136

СЕКЦІЯ 5. КРЕАТИВНІ ПІДХОДИ ДО МАРКЕТИНГУ ПЛОДІВ ТА ОВОЧІВ.

Маркетинг плодоовочевої продукції сільськогосподарських підприємств Андрущенко С., Олексенко Р.	141
Стратегічний аналіз макросередовища підприємств овочевої галузі Бенько В., Шквиря Н.	145
Мистецтво мерчендайзингу: як красиво продавати овочі та фрукти Білоконь С., Арестенко Т.	151
Перспективи розвитку маркетингу продукції плодоовочівництва Бондаренко Д., Кузьома В.	154
Обліпіха. Маркетингові перспективи вирощування Бріцин А, Арестенко Т.	158
Перспективи розвитку ринку журавлини в Україні Гребельна Г., Колокольчикова І.	162
Тенденції виробництва винограду в Україні та світі Дударєва А., Колокольчикова І.	167
Інструменти ефективного маркетингу плодів та овочів Коньшин В., Куліш Т.	171
Тенденції виробництва яблук в Україні Краєва О., Колокольчикова І.	175

Розробка товарної стратегії підприємства сокової галузі	
Крутікова А., Шквиря Н.	180
Перспективи розвитку підприємства на ринку заморожених ягід	
Лебедка А., Шквиря Н.	184
Маркетинг у налагодженні збуту плодоовочевої продукції Мелітополя	
Лунга Д., Нехай В.	189
Маркетингова діяльність в плодоовочевництві	
Михайлова М., Арестенко Т.	193
Тенденції виробництва вишні та черешні в Україні	
Пазенко П., Колокольчикова І.	199
Сучасні тенденції розвитку ринку ягід в Україні	
Плясецька В., Колокольчикова І.	204
Маркетингове дослідження ринку плодів Запорізької області	
Скачков С., Куліш Т.	210
Тенденції розвитку виробництва овочів та продуктів їх переробки в Україні	
Трофімова М., Сахацький М., Запша Г.	216
Стратегія и товарная політика підприємства	
Фер Чаглар Ресул, Сахацький П.	222
Креативний маркетинг як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємств – виробників плодоовочевої продукції	
Фурса В., Арестенко Т.	227
Формування ефективної системи маркетингу підприємств на ринку плодів	
Хахаєва М., Куліш Т.	231
Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємств сокової галузі	
Шквиря С., Шквиря Н.	236
Маркетингові дослідження напрямків діяльності підприємств плодоовочевої галузі на зарубіжних ринках	
Алещенко Л., Жосан Г.	239
Перспективи вирощування та розвитку ринку лаванди в умовах України	
Гетьман А., Ковтун В.	244
Мікрозелень як інноваційний напрям аграрного підприємництва	
Сімоненко Т. Аверчева Н.О.	250
Сучасний стан та перспективи виробництва картоплі в Україні	
Рикун Є., Бойко Л.	255
Сучасний стан ринку томатів в Україні	
Антоненко А. Бойко Л.	259
Перспективи виробництва спаржі в Україні	
Луценко А., Бойко Л.	262

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА СПАРЖІ В УКРАЇНІ

Луценко А.О.– здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Бойко Л.О. к.с.-г.н., доцент

Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет»

Спаржа - одна із найперспективніших ніш в агробізнесі. Стабільно високий попит, порівняно низька собівартість вирощування та ще й високий експортний потенціал все більше й більше привертають увагу аграріїв до цієї культури. І хоча за останні 5 років площі, зайняті під спаржею в Україні, збільшилися втричі, поки що мало виробників можуть поділитися досвідом виробництва цього досить нетипового для України овочу.

Абсолютним лідером з вирощування спаржі у світі сьогодні є Китай: у цій країні площі під спаржею становлять 65 тис. га. На другому і третьому місцях знаходяться США і Німеччина з площею 58 тис. га і 26 тис. га, відповідно. Сумарно в країнах ЄС спаржеві плантації складають близько 60 тис. га, а річний обсяг виробництва дорівнює 250 тис. т [1].

Виробництво спаржі в Україні сьогодні демонструє стрімкі темпи зростання. Багато фермерів інвестують в спаржеві проекти, вважаючи, що саме цей напрямок очолює список найбільш перспективних «ніш» овочевого бізнесу. Відносно низька собівартість і досить високі ціни на спаржу в роздрібних мережах - головні аргументи, до яких схиляються українські фермери в ухваленні рішення. В той саме час компанії, які вже мають певний досвід у вирощуванні та маркетингу спаржі в Україні, кажуть, що далеко не все так просто на цьому ринку.

Великою проблемою у розвитку даного напрямку в Україні є відсутність якісної розсади спаржі вітчизняного виробництва. Практично всі комерційні проекти спаржі використовують дуже дорогую імпортовану

розсаду. Сьогодні таке задоволення собі можуть дозволити поодинокі фермери України.

Ще одним каменем спотикання є специфіка споживання цієї продукції. Експерти запевняють, що, культура споживання спаржі в Україні знаходиться на самому початковому етапі свого розвитку, багато українців мають дуже віддалене уявлення про цей продукт і зовсім не вміють його використовувати.

Необхідно відзначити, що спаржа має один з найвищих експортних потенціалів в плодоовочевому бізнесі України. Вирощування і збирання спаржі пов'язані з використанням ручної праці, яка у нас помітно дешевше, ніж в ЄС. Крім того споживання спаржі в розвинутих країнах Європи незрівнянно вище ніж в нас та інших країнах СНД.

ЄС є одним з найбільш зручних і перспективних ринків збуту для української спаржі. Цей регіон вже багато років залишається нетто-імпортером спаржі: при стабільних темпах зростання внутрішнього виробництва ЄС щороку додатково закуповує на зовнішньому ринку близько 50 тис. тонн цієї продукції. Це в 400 разів більше ніж загальний врожай спаржі в Україні. При цьому споживання імпоротної спаржі в ЄС щорічно збільшується на 10-15%, а експорт не перевищує 2 тис. тонн [2].

Цей бізнес повинен ґрунтуватись на системних продажах з обов'язковою експортною складовою, інакше ніяк. В межах України системно продавати спаржу дуже важко. Слід пам'ятати, що це дуже делікатний товар, який «вмирає» на необладнаній вітрині супермаркету за 2 доби. Наразі тільки дві мережі в Україні мають відповідне обладнання, але навіть за таких умов обсяги продажів в нас дуже низькі через відсутність культури споживання в Україні. Саме тому вихід на ринок більшого споживання є принциповим для українських виробників спаржі.

Спаржа швидко зростає, тому в теплі дні можна збирати врожай двічі на день. Робочий день під час збору триває близько 10 годин. Сезон збору

урожаю спаржі триває до середини червня. У середньому заробітна плата в Україні за збір урожаю складає приблизно €1000/міс. на людину.

Загалом закладка плантації спаржі у розмірі 5 га обійдеться фермеру у €1 875. Протягом наступних п'яти років на обслуговування і догляд буде потрібно €6 275. Весь 5-річний **цикл плантації вимагатиме інвестицій в сумі близько €43 тис.** Орієнтовна собівартість кілограму спаржі у перший рік вирощування становить приблизно €3, але вже на четвертий рік вона знижується до €1.

Загалом чистий прибуток від продажу спаржі становитиме €25 тис. за 5 років. Що у середньому складає приблизно €25 тис. у рік.

Проте слід пам'ятати, що вартість входження у бізнес достатньо дорога, тож швидких результатів чекати не варто. Реальні перспективи зростання промислового виробництва цієї культури будуть можливі у разі відкриття іноземними виробниками розсади і власних розплідників в Україні. Це дасть можливість суттєво знизити ціни. Саме так зробили іноземні виробники розсади ягідних культур. Це дуже поліпшило життя українським фермерам і допомогло розвитку вітчизняної ягідної галузі.

В Україні більш ніж достатньо теплиць для вирощування спаржі. До того ж, культуру можна вирощувати без використання хімічних засобів захисту рослин, практично органічною, що робить її рентабельною та перспективною. Також у збільшенні рентабельності стане переробка. Це може бути спаржевий порошок, консервація, морожена спаржа, сушка. За умов оптимізації технології це буде вигідно. У галузі потрібна кооперація виробників та дружні ринкові відносини, щоб не було демпінгування цін, а виробники спаржі були між собою партнерами, а не конкурентами.

Використана література :

1. Білко В. Нові горизонти спаржі. *АГРОіндустрія*. 09. 2018. С.4-9.
2. Виробництво спаржі в Україні: вигідна інвестиція чи суцільна проблема? URL:<https://info.shuvar.com/news/1045/Vyrobnytstvo-sparzhi-v-Ukrayini:-vyhidna-investytsiya-chy-sutsilna-problema>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної студентської науково-практичної
конференції**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІСЛЯЗБИРАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАРКЕТИНГУ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Підписано до друку 18.05.2019. Форма 60x84 1/16.

Папір офсетний. Наклад 100 примірників

Замовлення № 162

Видавець і виготовлювач ФОП Верескун В.М.

Видавничо-поліграфічний центр «Люкс»

м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 10. тел.: (0619) 44-45-11

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виробників

і розповсюджувачів видавничої продукції

від 11.06.2002 р. серія ДК №1125